

Briuselis, 2021 m. gegužės 17 d.
(OR. en)

8807/21

Tarpinstitucinė byla:
2020/0374(COD)

CODEC 701
COMPET 359
IA 88
MI 350
RC 22
TELECOM 207

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinių atstovų komiteto
kam: Tarybos generaliniam sekretoriatui

Komisijos dok. Nr.: 14172/20 + ADD 1-4 - COM(2020) 842 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkurencingų ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų (Skaitmeninių rinkų aktas)
- Pažangos ataskaita

I. IVADAS

1. 2020 m. gruodžio 15 d. Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkurencingų ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų (Skaitmeninių rinkų akta)¹.
2. Skaitmeninių rinkų aktas kartu su Skaitmeninių paslaugų aktu² siūlomas kaip Europos Sąjungos skaitmeninių paslaugų taisyklių atnaujinimas ir papildymas ir kaip Komisijos Europos skaitmeninės strategijos „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ dalis.

¹ Dok. 14172/20 + ADD 1

² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Dok. 14124/20 + COR 1 + ADD 1).

3. Šio pasiūlymo, grindžiamo SESV 114 straipsniu, tikslas – užtikrinti skaitmeninio sektoriaus apskritai ir konkrečiai – pagrindinių platformų paslaugų konkurencingumą ir sąžiningumą, siekiant skatinti diegti inovacijas, užtikrinti aukštą skaitmeninių produktų ir paslaugų kokybę, sąžiningas ir konkurencingas kainas bei aukštą kokybę ir didelę pasirinkimo laisvę verslui ir galutiniams naudotojams skaitmeniniame sektoriuje.
4. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas pateikė nuomonę 2021 m. vasario 10 d.³.
5. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę pateikė 2021 m. balandžio 27 d.⁴.
6. Europos Parlamente neseniai priimtas galutinis sprendimas dėl atsakingo komiteto. Pagrindinis atsakingas komitetas yra Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas (IMCO). Pranešėjas – Andreas Schwab (EPP, DE). Ekonomikos reikalų (ECON) ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (ITRE) komitetams suteiktas asocijuoto komiteto statusas, o LIBE, JURI, CULT ir TRAN komitetai prie teisėkūros proceso prisidės pateikdami nuomones.
7. 2021 m. kovo 25 d. pareiškimе Europos Vadovų Tarybos nariai paragino teisėkūros institucijas skubiai parengti Skaitmeninių paslaugų aktą ir Skaitmeninių rinkų aktą, kad būtų stiprinama bendroji skaitmeninių paslaugų rinka, sukuriant saugesnę skaitmeninę erdvę ir vienodas sąlygas, siekiant skatinti inovacijas ir konkurencingumą.

II. DARBAS TARYBOJE

8. 2020 m. gruodžio 16 d. Vokietijos pirmininkavimo laikotarpiu Konkurencijos darbo grupei Komisija pateikė bendrą pasiūlymo apžvalgą. Iki 2021 m. gegužės mėn. pabaigos Portugalijos pirmininkavimo laikotarpiu Konkurencijos darbo grupė pasiūlymą bus nagrinėjusi 15-oje posėdžių.
9. Rengdamasi diskusijoms Konkurencijos darbo grupėje pirmininkaujanti Portugalija suskirstė pasiūlymą į devynias sudedamąsias dalis (prieigos valdytojo statuso suteikimas, prieigos valdytojų įsipareigojimai, įsipareigojimų vykdymas, pasirengimo ateities iššūkiams užtikrinimas, reglamento taikymo sritis ir valstybių narių vaidmuo, Komisijos tyrimo ir stebėsenos įgaliojimai, atitiktis, procedūrinės garantijos, įgyvendinimo ir deleguotieji aktai).

³ 2021 m. vasario 10 d. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė 02/21

⁴ INT/928 – EESC-2021-00127-00-00-AC-TRA

10. Prie šio pasiūlymo pridėtas poveikio vertinimas buvo išsamiai išnagrinėtas 2021 m. sausio 14 d. darbo grupės posėdyje, ypač daug dėmesio skiriant aspektams, dėl kurių delegacijos paprašė papildomų paaiškinimų (visų pirma dėl teisinio pagrindo, prieigos valdytojo statuso suteikimo, Skaitmeninių rinkų akto ir kitų teisės aktų sąveikos, įsipareigojimų ir reguliavimo išlaidų).
11. Konkurencijos darbo grupė pirmą kartą visapusiškai išnagrinėjo pasiūlymą 2021 m. balandžio 26 d., todėl atrodo tikslinga apie diskusijų pažangą pranešti Nuolatinėms atstovų komitetui (COREPER), kad 2021 m. gegužės 27 d. apie tai būtų informuota Konkurencingumo taryba (COMPET taryba).

III. DABARTINĖ PADĖTIS IR PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

12. Nors valstybės narės nepateikė savo pozicijų, kol vyksta diskusijos, pirmininkaujanti valstybė nustatė, kad valstybės narės iš esmės pritaria pasiūlymo užmojų mastui, jo bendriems tikslams ir tam, kad jį reikia greitai patvirtinti. Visų pirma pirmininkaujanti valstybė narė pripažino, kad iš esmės pritariama i) poreikiui rasti tinkamą pusiausvyrą tarp, viena vertus, greitų bei lanksčių procedūrų ir, kita vertus, priemonių teisinio tikrumo; ii) kiekybinių ir kokybinių ribų, taikomų suteikiant prieigos valdytojo statusą, deriniui ir iii) veiksmingų tyrimo priemonių, pagrįstų veiksmingomis sankcijomis, svarbai.
13. Remdamasi iki šiol įvykusiomis diskusijomis darbo grupės lygmeniu, pirmininkaujanti valstybė narė politiniu ir teisiniu požiūriu nustatė šiuos pagrindinius klausimus, kuriuos reikės toliau nagrinėti derybose:
 - a) **Valstybių narių vaidmuo užtikrinant Skaitmeninių rinkų akto (SRA) vykdymą**
14. Nors valstybės narės iš esmės pripažįsta, kad Komisijai turėtų tekti pagrindinis vaidmuo įgyvendinant Skaitmeninės rinkos aktą ir užtikrinant jo vykdymą, dauguma valstybių narių paragino dar svarstyti valstybių narių, įskaitant kompetentingas nacionalines institucijas, vaidmenį, pavyzdžiui, inicijuojant rinkos tyrimus, vykdant rinkos stebėseną ir priimant sprendimus.
15. Kelios valstybės narės taip pat nurodė, kad reikia patikslinti Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimo ir keitimosi informacija tvarką, visų pirma 1 straipsnio 7 dalies įgyvendinimo kontekste. Tai apima numatomą Patariamąjį komitetą skaitmeninių rinkų klausimais vaidmenį ir nacionalinių konkurencijos institucijų dalyvavimą.

b) Deleguotieji aktai

16. Pagal pasiūlymą konkrečiais atvejais (3 straipsnio 5 dalis ir 10 straipsnis) Komisija tam tikromis aplinkybėmis gali priimti deleguotuosius aktus (37 straipsnis). Kai kurios valstybės narės išreiškė tam tikrų abejonių dėl pasiūlyme numatytos deleguotųjų aktų taikymo srities, pavyzdžiui, siekiant nustatyti metodiką, susijusią su kiekybinėmis ribomis, kurios taikomos suteikiant prieigos valdytojo statusą pagal 3 straipsnį.
17. Be to, nors daugelis valstybių narių pripažino būtinybę užtikrinti, kad pagal Skaitmeninių rinkų aktą (SRA) prieigos valdytojams taikomos taisyklės būtų parengtos ateities iššūkiams, jos taip pat pareiškė abejonių dėl deleguotųjų teisės aktų naudojimo ir jų taikymo srities siekiant pagal 10 straipsnį atnaujinti 5 ir 6 straipsniuose nustatytus įsipareigojimus, be kita ko, atsižvelgiant į deleguotųjų aktų priėmimui taikomas taisykles.

c) SRA taikymo sritis, teisinis pagrindas ir sąveika su kitais teisės aktais

18. Pasiūlymu nustatomas suderintas Sąjungos lygmens prieigos valdytojams taikomų taisyklių rinkinys, kuriuo siekiama užtikrinti sąžiningas ir konkurencingas rinkas skaitmeniniame sektoriuje ir taip prisidėti prie gero vidaus rinkos veikimo išvengiant susiskaidymo. Komisija paaikškino, kad pasiūlymu papildomos galiojančios taisyklės ir, kai tinkama, juo nedaromas poveikis kitiems ES ir nacionalinio lygmens teisės aktams, taikomiems paslaugų, kurioms taikomas šis pasiūlymas, teikimui (1 straipsnis).
19. Kelioms valstybėms narėms pasiūlius patikslinti pasiūlymo tikslų ir jo teisinio pagrindo ryšį, valstybės narės iš esmės pripažino, kad reikia suderintų taisyklių.
20. Be to, siekdamas teisinio tikrumo ir veiksmingumo, kelios valstybės narės paragino užtikrinti didesnę Skaitmeninių rinkų akto ir kitų ES ir nacionalinių taisyklių, pavyzdžiui, konkurencijos taisyklių, Bendrojo duomenų apsaugos reglamento⁵, Reglamento dėl verslo vykdymo praktikos (P2B reglamentas)⁶ arba teisės aktų, susijusių su intelektinės nuosavybės teisėmis, derinimą.

⁵ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88).

⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57–79).

d) Prieigos valdytojo statuso suteikimas, įsipareigojimai ir dialogas reguliavimo klausimais

21. Valstybės narės iš esmės pritaria pagrindiniams prieigos valdytojo statuso suteikimo mechanizmo principams, visų pirma kiekybinių ir kokybinių kriterijų deriniui. Kai kurios valstybės narės pasiūlė iš dalies pakeisti kai kuriuos elementus, susijusius su prieigos valdytojo statuso suteikimu (3, 4 ir 15 straipsniai). Be pirmiau minėtų klausimų dėl deleguotųjų aktų naudojimo pagal 3 straipsnio 5 dalį, kelios valstybės narės pasiūlė pakeisti statuso suteikimo tvarką apibrėžiančius kriterijus, pavyzdžiui, pabrėždamos būtinybę atsižvelgti į konglomerato strategijas kaip į elementą, aktualų atliekant vertinimą, po kurio suteikiamas prieigos valdytojo statusas.
22. Kelios valstybės narės taip pat iškėlė klausimų, susijusių su terminais, taikomais rinkos tyrimams, susijusiems su prieigos valdytojo statuso suteikimu.
23. Nors valstybės narės tvirtai pritarė aiškiai apibrėžtiems įsipareigojimams, kurių vykdymas turi būti užtikrintas, kai kurios iš jų taip pat paragino patikslinti kai kurių 5 ir 6 straipsniuose nustatytų įsipareigojimų, kurie sudaro pasiūlymo pagrindą, aprėptį ir sąlygas. Tai visų pirma susiję su įsipareigojimais dėl sąveikumo, duomenų perkeliamumo ir prieigos prie duomenų. Kai kurios valstybės narės taip pat pabrėžė, kad nustatant įsipareigojimus reikia laikytis labiau individualizuoto požiūrio, nes jie turi atspindėti įvairius prieigos valdytojų verslo modelius. Be to, kelios valstybės narės paprašė daugiau aiškumo dėl besiformuojantiems prieigos valdytojams taikomų įsipareigojimų.
24. 6 straipsnyje nustatytiems įsipareigojimams taikoma galimo prieigos valdytojų ir Komisijos dialogo tvarka (7 straipsnis), kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas laikytis įsipareigojimų, kai įgyvendinimo priemonės, kurių imasi prieigos valdytojas, gali prireikti papildomai tikslinti. Šiuo atžvilgiu kelios valstybės narės paragino jų vaidmenį sustiprinti per Patariamąjį komitetą skaitmeninių rinkų klausimais. Kelios valstybės narės pasiūlė suteikti galimybę prieigos valdytojams savo elgesį grįsti argumentais, susijusiais su veiksmingumu ir objektyviomis priežastimis, kad būtų galima geriau atsižvelgti į prieigos valdytojų elgesio poveikį vartotojams ir į konkrečią kiekvieno prieigos valdytojo padėtį. Kitos valstybės narės laikėsi nuomonės, kad tokia galimybė susilpnintų SRA, o jo vykdymo užtikrinimas taptų sudėtingesnis, ilgesnis ir ne toks veiksmingas. Be to, kai kurios valstybės narės taip pat pabrėžė, kad reikia paaiškinti dialogo reguliavimo klausimais tvarkos ir procedūrų įsipareigojimų nevykdymo atveju sąveiką.

25. Kelios valstybės narės taip pat iškėlė klausimų dėl 8 ir 9 straipsniuose numatytų pagrįstų prašymų sustabdyti įsipareigojimų vykdymą ir atleisti nuo jų vykdymo, aprėpties.
26. 12 straipsnyje reikalaujama, kad prieigos valdytojai informuotų Komisiją apie kitų skaitmeninių paslaugų teikėjų įsigijimus, kad ta informacija būtų galima remtis atliekant prieigos valdytojo statuso peržiūrą ir vykdant konkurencingumo tendencijų stebėseną. Kelios valstybės narės paragino parengti platesnio užmojo tekstą šiuo klausimu – jis pagerintų susijungimų kontrolės sistemą, kiek tai susiję su prieigos valdytojų atliekamais įsigijimais. Komisija paaiškino, kad į tokį tikslą, visų pirma poreikį spręsti destruktinių įsigijimų skaitmeniniame sektoriuje klausimą, atsižvelgta pakeitus Komisijos politinį požiūrį į valstybių narių atliekamą klausimų perdavimą Komisijai pagal ES Susijungimų reglamento 22 straipsnį. Kelios valstybės narės pasiūlė, kad į informaciją, surinktą vykdant šią pareigą pagal 12 straipsnį, turėtų būti atsižvelgiama vykdant susijungimų kontrolės procedūras ES ir nacionaliniu lygmeniu, ir pasiūlė 31 straipsnyje pateikti atitinkamą paaiškinimą, pagal kurį informacija būtų naudojama tik Skaitmeninių rinkų akto tikslais.

e) Kiti klausimai

27. Kiti klausimai, kuriuos delegacijos nurodė tolesnėms diskusijoms, *inter alia*:
- Ar kai kurių įsipareigojimų atžvilgiu turėtų būti atsižvelgiama į prieigos valdytojų ekosistemas;
 - Rinkos tyrimų trukmė ir riba, nuo kurios būtų taikomos taisomosios priemonės sistemingo įsipareigojimų nevykdymo atveju;
 - Laikinių priemonių aprėptis ir riba, nuo kurios jos taikomos.
28. Portugalijos pirmininkavimo laikotarpiu padaryta didelė pažanga, ir delegacijos toliau išsamiai nagrinės pasiūlymo turinį. Todėl, atsižvelgiant į pasiūlymo sudėtingumą, jo poveikį bendrajai rinkai ir konkurencingoms bei sąžiningoms skaitmeninio sektoriaus rinkoms, taip pat į jo sąsają su kitomis Sąjungos ir nacionalinės teisės priemonėmis, reikia toliau dirbti techniniu lygmeniu prieš Tarybai priimant politinį sprendimą – jį priimant ši ataskaita, kurioje nustatyti pagrindiniai klausimai, yra svarbus indėlis. Pirmininkaujanti Portugalija yra pasirengusi glaudžiai bendradarbiauti su pirmininkausiančia Slovėnija, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos būsimam kompromisui.

IV. IŠVADOS

29. Tarybos (konkurencingumas) prašoma susipažinti su šia pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita.
-